

El PSM aposta pel Bloc

Just després de les eleccions espanyoles, dins el PSM anà arrelant el sentiment que la política d'aliances seguida els darrers anys no havia pas estat un encert. A la primavera, dos membres del consell polític del partit reconegueren a aquest setmanari que s'anava estenent la idea "d'anar tots sols en el futur". És a dir, de no fer més coalicions preelectorals i tornar a la tradició, quan el PSM es presentava sol a les urnes, tal com havia fet des del 1979 fins al 2003. Tanmateix, ara sembla que el congrés del novembre donarà el vist-i-plau a la renovació de la coalició preelectoral amb EU-Verds i potser ERC, és a dir el Bloc.

Coalicions difícils. Després de la derrota progressista a les eleccions del

El mes de novembre, el PSM farà un congrés en el qual decidirà la política d'aliances per al 2011.

2003, el PSM emprengué una dura travessia del desert. Al congrés del 2004, el secretari general fins aquell moment –que ho havia estat durant més de vint anys–, Mateu Morro, ni tan sols hi féu acte de presència. El partit era dividit entre els dits oficialistes –de Morro– i els anomenats renovadors o crítics amb aquells qui controlaven l'aparell del partit. En aquell congrés

s'evità de posar a votar decisions que poguessin representar xapar la formació. En sortí elegit nou secretari general Gabriel Vicens, al capdavant d'una llista de consens en què hi havia càrrecs importants dels crítics. Tanmateix, les tensions retornaren al cap de poc temps. El gener del 2006 es convocaren unes primàries per elegir el número u de la llista a les eleccions autonòmiques del 2007. Les guanyà clarament Mateu Crespí, alineat amb els crítics. Semblava, doncs, que els renovadors s'imposaven dins el PSM. Emperò la pau interna no fou tampoc possible després d'aquella votació. Així que s'acostava la data del congrés següent, el maig del 2006, els renovadors i els ex-oficialistes xocaven cada vegada més intensament de resultes de la política d'aliances. Si els primers es decantaven cap a fer un PSM més obert als altres nacionalistes, i aspiraven a una futura coalició estrictament d'aquest àmbit ideològic, els altres

s'estimaven més d'explorar possibilitats de confluència electoral amb EU i Els Verds, com a primera passa per a entrar, a termini mitjà, en una fase de fusió de tots els partits en una nova formació a l'estil del Bloc Nacionalista Gallec. La proposta xapà en dues parts el partit abans del congrés del maig del 2006, en el qual els dits renovadors escenificaren l'abandonament del PSM. L'escissió fou una realitat durant els mesos posteriors. A l'estiu del 2006 els escindits prepararen una nova oferta, Entesa per Mallorca, que es creà a la tardor.

El PSM féu la coalició anunciada amb EU i Els Verds. La dugueren a terme a final de l'any 2006. El nom era, significativament, Bloc, amb clara intenció de recordar l'homònim gallec. Al mateix temps, Entesa inicià converses amb ERC per a fer un pol electoral exclusivament nacionalista. Els republicans hi pareixien disposats; no debades havien criticat fort ferm el Bloc. Amb tot, sorprenentment, al final no arribaren a cap acord amb l'Entesa i s'aliaren amb PSM, EU i Verds.

El Bloc es presentà a les eleccions i els resultats no foren gaire bons. Perderen força vots amb relació a la suma dels que havien obtingut quatre anys abans els partits separatament. Especialment, reduïren el suport a les

El resultat del 2007 no fou bo, però consolidà els quatre escons per Mallorca

eleccions municipals de Palma. Tanmateix, els quatre escons al Parlament per Mallorca impossibilitaven que el PP hi renovàs la majoria absoluta. Juntament amb el diputat de Menorca de la coalició PSM-Verds formaren un grup parlamentari de cinc escons. El tercer en importància a la Cambra balear, després de PP i PSOE.

Però els resultats en vots deixaren ferida la direcció, que, en acostar-se les eleccions espanyoles del març d'enguany, renuncià a tornar presentar-se dins del Bloc i s'alià amb els seus escindits, Entesa per Mallorca, amb ERC i UM a la coalició nacionalista Unitat per les Illes. El resultat, molt dolent –uns 25.000 vots–, deixà deprimida la militància i la direcció del PSM. Fou a partir d'aleshores quan anà arrelant el sentiment de retornar a la tradició de presentar-se sols.

El futur. Ara el congrés del novembre haurà d'esclarir l'estratègia

electoral futura. Si fer coalició o no. De moment, la ponència política que s'ha elaborat –segons que publicà el *Diari de Balears*– descarta de tornar a experimentar coalicions estrictament nacionalistes com ara Unitat, reconeix que la pretensió de crear un Bloc a l'estil del gallec ha tingut problemes irresolubles que l'han fet impossible, tot i que no el descarta per a un futur sense termini i, en vista de la cita electoral del 2011, es decanta a continuar explorant la possibilitat de refer una aliança preelectoral amb els actuals components del Bloc.

Si finalment el congrés del PSM aprova l'opció que planteja la ponència política, segurament serà conseqüència d'un procés de maduració dels militants. Tot i que després de les eleccions espanyoles semblava que la idea d'anar sols s'afermava, la pràctica electoral de les darreres convocatòries possiblement aconsellà de ser més pragmàtic. Malgrat que el resultat en vots del 2007 no fou bo, aconseguí de consolidar els quatre escons per Mallorca que, separatament, és dubtós que PSM i EU-Verds haguessin assolit. Cal entendre que atesa la distribució de vot tradicional, la llei d'Hondt, és terrible per als partits petits. A Mallorca hi ha un enorme abisme entre el vot dels dos primers (PP i PSOE) i la resta (PSM, UM i EU-Verds). Si les formacions petites no s'alien sempre estan a l'expectativa que per les restes –els darrers quocients que donen escó– perdin un escó: per exemple, l'any passat UM repetí els tres escons per poquíssims vots, uns 640; amb tan poc menys hauria quedat en dos. En canvi, si concentren el vot, com féu el Bloc, asseguren una mínima representació (en el cas del Bloc, quatre escons), que és molt difícil que se'ls esvaeisqui. Això probablement explica la decisió del PSM, si és que finalment la pren. I una altra raó gens negligible: en consolidar les opcions de repetir quatre escons amb el Bloc faria molt més difícil –com passà el 2007– que el PP pogués repetir la majoria absoluta.

Tot amb tot, serà al congrés del novembre quan es decidirà el futur immediat que espera al PSM.

Miquel Payeras

Tensió a UM

El començament del curs polític no ha estat tranquil per a UM. Per una banda, dues persones han acusat el portaveu parlamentari, Bartomeu Vicens, davant la fiscalia anticorrupció d'acceptar factures falses; un nou episodi del cas So n'Oms, de presumpta corrupció en la requalificació dels terrenys que porten aquest nom i que voregen l'aeroport de Palma. El Bloc ha demanat insistentment la dimissió de Vicens per aquest cas. El protagonista, però, ha dit que no dimitirà.

Per un altre costat, la tensió al si del partit nacionalista esclatà la setmana passada, quan la direcció actual, encapçalada per Miquel Nadal, decidí que Damià Nicolau deixàs el càrrec de director general del govern i passàs a ocupar-ne un altre a la comissió que regirà la reforma de la platja de Palma. Nicolau mateix avaluà així aquest canvi, en unes declaracions al *Diario de Mallorca*: "Aquestes coses divideixen el partit." Val a dir que Nicolau havia estat secretari general d'UM i és un home de la màxima confiança de Maria Antònia Munar. Segons el diari *Última Hora*, en un dinar fet dimarts de la setmana passada entre Munar i els seus fidels, es criticà durament la destitució de Nicolau forçada per Nadal. El càrrec destituït digué durant el dinar, segons el rotatiu, que "això no és res més que una excusa per a començar a purgar càrrecs".